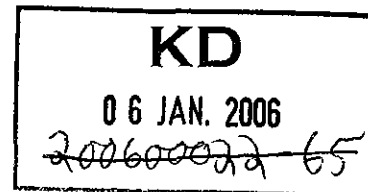

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

200600417 -1

Høring

Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2006-2007

Lånekassens styre behandlet høringsuttalelsen på sitt møte 19.12.2005.

Styret hadde følgende merknader :

Kapittel II

Punkt 2.2

Utbetaling av hele læremiddelstipendet på høsten.

Elevorganisasjonen viser til at elevene må kjøpe mesteparten av bøker og læremidler ved skolestart om høsten. Styret er klar over at dette har en budsjettvirkning, og at det derfor er uaktuelt for 2006. Styret ber om at tiltaket vurderes for skoleåret 2007. Ekstra kostnad vil være om lag 110 millioner kroner det året det innføres.

Kapittel III

Punkt 6.3.1

Styret viser til sine forslag til støttebudsjettet for 2007.

Kapittel IV

Punkt 1.2.2

Styret ber om at punktet omformuleres slik at aldersgrensen på 22 år erstattes med fødselsår. Ordlyden i siste ledd blir da: "Når situasjonen er knyttet opp mot foreldrene, er det et vilkår at søkeren er født i 1985 eller senere".

Punkt 3.1

Styret ønsker å endre Lånekassens praksis når det gjelder støtte til det første året av en hel bachelorgrad i utlandet når dette året ifølge NOKUT ikke tilsvarer norsk høyere utdanning. Se ANSAs vedlegg "Støtte til lavere grads utdanning i utlandet".

Lånekassens administrasjon viser til at forslaget innebærer at det innføres et skille mellom delstudenter og gradsstudenter i forhold til den samme utdanningen. Gradsstudenter som er tatt opp i en hel grad vil få støtte til den delen av utdanningen som ikke er på nivå med norsk høyere utdanning, mens delstudenter som har begynt på en norsk utdanning, eller som skal innpasse del av

en utenlandsk utdanning i norsk grad, skal vurderes etter dagens praksis i Lånekassen. I dag gir de delene av utenlandsk utdanning som ikke kan innpasses i norsk grad ikke rett til støtte. Delstudentene vil fortsatt ikke kunne få støtte til det første året av en bachelorgrad når dette året ikke kan gi uttelling i norsk grad.

Administrativt vil et slikt skille være håndterlig for Lånekassen. Det vil være relativt enkelt å fastslå hvilke studenter som er tatt opp i en hel gradsutdanning og hvilke som ikke er det, og både informere og saksbehandle deretter.

Punkt 3.1

Styret ber om at forskriftsbestemmelsens andre ledd, første punktum blir endret slik: "Utdanningen og lærestedet må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet eller i USA". Se ANSAs vedlegg "Godkjenning i studielandet eller i USA"

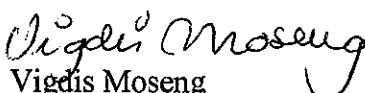
Lånekassen administrasjon har behov for at flest mulig regler er entydige og enkle å tolke. Å inkludere akkreditering i USA som alternativ til godkjenning i studielandet skaper ikke problemer for Lånekassen når det gjelder tolkningen av regelen i kapittel IV punkt 3.1.

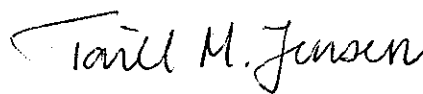
Den amerikanske akkrediteringsordningen med mulighet til selvstendig akkreditering av campuser av amerikanske universiteter utenfor USA samt av læresteder er etter våre opplysninger den eneste transnasjonalt baserte akkreditering som NOKUT godtar. Den er vel også den eneste som i flere år har vært åpen for å akkreditere også institusjoner i et annet land på lik linje med de nasjonale institusjonene.

Det er enkelt for Lånekassen å avgjøre om et lærested har den nødvendige akkrediteringen i USA, og administrasjonen har ingen innvendinger mot forslaget, som i stor grad er i tråd med gjeldende praksis.

Bestemmelsene i kapittel IV punkt 3.1 forutsetter at Lånekassen baserer seg på andre etaters (NOKUT, SAFH) regelverk og fortolkninger i sin anvendelse av reglene. Dersom godkjenning i alle andre land enn studielandet også skulle gi rett til støtte, ville dette være meget arbeidskrevende for Lånekassen, og ikke tilrådelig ut fra hensyn til kvalitet og uklar statusen for mange utdanninger. NOKUT har etter våre opplysninger ikke per i dag bred nok erfaring med vurdering av transnasjonale utdanninger, slik at Lånekassen ikke ville få noen hjelp til å avgjøre om kravet i forskriftens første ledd var oppfylt.

Med hilsen

Vigdis Moseng
fagdirektør

Torill M. Jensen
rådgiver

Vedlegg : ANSAs innspill

Støtte til lavere grads utdanning i utlandet

ANSA
Association of Norwegian
Students Abroad

Høringsinnspill - ANSA - 04.01.2006.
Kapittel IV, 3.1 Støtte til utdanning i land utenfor Norden

Bakgrunn

I 2005 ble støtten til første års utdanning på lavere grad i Kina, Japan, Russland og Brasil, samt de fleste av verdens utviklingsland trukket tilbake. Årsaken til dette er at universitetsutdanningen i disse landene starter ett år tidligere enn i Norge. Første året blir derfor ikke regnet av NOKUT for å være på nivå med første året av høyere utdanning i Norge (se vedlegg 1).

Konsekvenser

Innstramningen fra 2005 medfører at det ikke lenger blir gitt støtte til første året av en rekke bachelorgrader som er godkjent av NOKUT.

Innstilling

Lånekassens forskrifter åpner for støtte til utdanning i land utenfor Norden som ifølge NOKUT tilsvarer enten hele eller deler av en norsk bachelor- eller mastergrad:

"Til høyere utdanning i land utenfor Norden kan det bli gitt støtte når utdanningen tilsvarer, eller kan bli godkjent som en del av, en norsk bachelor- eller mastergrad" (Forskrift 3.1 kapittel IV skoleåret 2006-07, tidligere forskrift 2.1 kapittel V skoleåret 2005-06).

ANSA oppfordrer Departementet til å stryke følgende merknad til denne regelen:

"Det gjøres oppmerksom på at det ikke gis støtte til det første året av utdanningen dersom dette ikke er på nivå med norsk høyere utdanning". (Merknad til forskrift 3.1 kapittel IV skoleåret 2006-07. Nærmere regel ble vedtatt i 2005, og trådte i kraft fra og med skoleåret 2005-06).

Argumentasjon

ANSAs forslag vil forenkle Lånekassens praksis for tildeling av støtte til utdanning i land utenfor Norden.

Det vil kun gis støtte til enten hele grader eller deler av grader som ifølge NOKUT gir uttelling i Norge.

Dette gir studentene klare retningslinjer. Gradsstudenter trenger kun å forholde seg til om hele graden er godkjent av NOKUT, mens delgradsstudenter kun trenger å forholde seg til om deler av graden er godkjent av NOKUT.

Norge sikres verdifull internasjonal kompetanse fra viktige land som Kina, Russland, Japan, og Brasil, samt unngår å ta bort muligheten for studier på lavere grad i de fleste av verdens utviklingsland.

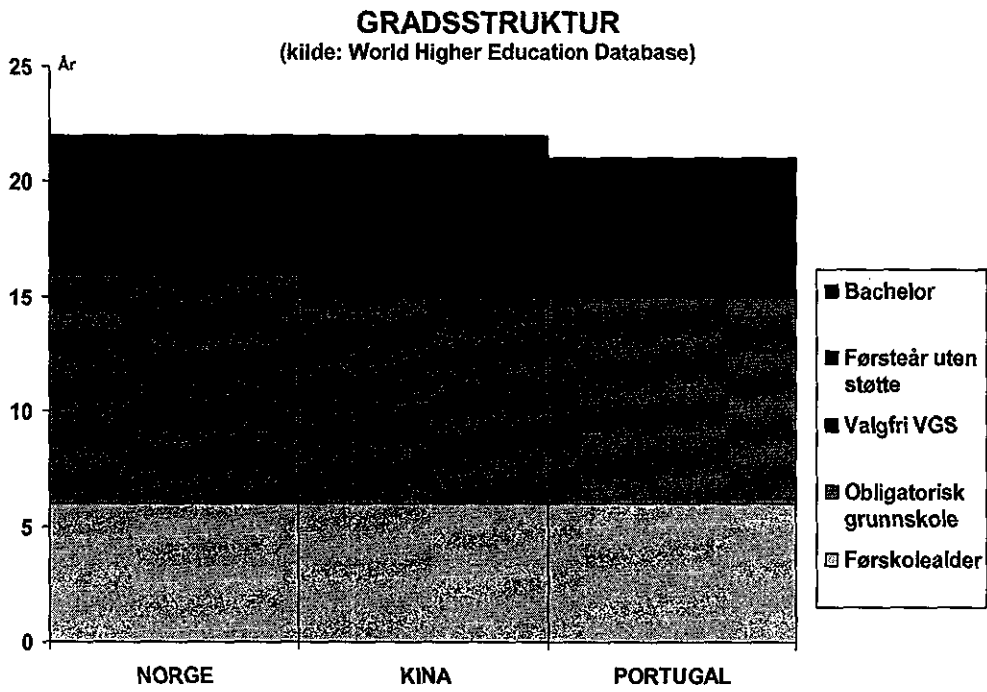
Kostnadsramme

Innstramningen fra 2005 fikk minimale budsjettmessige konsekvenser, og ble derfor ikke budsjettbehandlet i Departementet eller Stortinget. **Gjeninnføring av støtte vil derfor ikke få budsjettmessige konsekvenser for statsbudsjettet 2006¹.**

Vedlegg: 1. Sammenligning av gradsstrukturen i Norge, Kina og Portugal

¹ Undervisningsåret 2004-05 var det 106 norske studenter på lavere grad i de berørte landene (kilde: Statens lånekasse for utdanning).

2. Liste over berørte land

Land hvor støtte til første års utdanning på lavere grad falt bort fra og med skoleåret 2005-06

Argentina	Libanon
Bangladesh	Mexico
Bolivia	Namibia
Brasil	Nepal*
Chile	Nigeria
Colombia	Pakistan
Costa Rica	Panama
Cuba	Puerto Rico
Ecuador	Russland
El Salvador	Thailand
Egypt	Sør-Korea
Filippinene*	Tyrkia
Ghana	Uganda
Hviterussland	Ukraina
India	Uruguay
Indonesia	Venezuela
Irak	Vietnam
Japan	Zambia
Jordan	Zimbabwe
Kenya	
Kina	

*Det gis ikke støtte til utdanning på bachelornivå i disse landene.

Det gis heller ikke støtte til det første året av utdanning på bachelornivå i USA og Thailand.

Listen vil bli utvidet dersom norske studenter søker seg til land som ennå ikke er vurdert fordi det per i dag ikke finnes norske studenter der.

Kilde: Statens lånekasse for utdanning.

Godkjenning i studielandet eller i USA

Utkast til høringsinnspill - ANSA - 04.01.2006.
Kapittel IV, 3.1 Støtte til utdanning i land utenfor Norden, avsnitt 2

Bakgrunn

Et studium er støtteberettiget i Lånekassen når utdanningen og lærestedet har godkjenning i studielandet, ref forskrift 3.1, kap IV *"Utdanningen og lærestedet må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet"*. I de tilfeller et lærested eller en avdeling (campus) er fysisk lokalisert i et annet land, har praksisen vært at man får støtte forutsatt at utdanningen har offentlig eller tilsvarende godkjenning i det studielandet lærestedet er tilknyttet².

Det fremgår av høringsdokumentet for forskriftene til utdanningsstøtteleven at det foreslås en strengere tolkning av denne forskriften. Det kan utelukkende bli gitt støtte til utdanninger ved læresteder som er lokalisert i samme land som de er godkjent.

Bakgrunnen er at dagens forskrift gir uklar hjemmel til å kunne gi støtte til utdanninger ved læresteder som er lokalisert i et annet land enn det landet lærestedet har godkjenning fra.

Konsekvenser

Den nye praksisen vil ta bort støtte til utdanninger ved læresteder som har offentlig eller tilsvarende godkjenning i et annet land enn det landet lærestedet er lokalisert fysisk.

Innstilling

ANSA foreslår at man endrer Lånekassens forskrifter slik at utdanninger ved læresteder som har offentlig eller tilsvarende godkjenning som høyere utdanning i USA fortsatt er støtteberettiget³.

Forslag til ny formulering av forskrift Kapittel IV, 3.1, avsnitt 2:

"Utdanningen og lærestedet må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet eller i USA. Søkeren må selv dokumentere at utdanningen tilsvarer en norsk grad eller del av en norsk grad når det ikke går fram av de generelle reglene for godkjenning."

Begrunnelse

Forslaget sørger for at det ikke gis støtte til utdanninger ved læresteder som ikke har offentlig eller tilsvarende godkjenning enten i landet lærestedet er lokalisert, eller i landet lærestedet er tilknyttet en offentlig anerkjent akkrediteringsordning.

Forslaget åpner heller ikke for støtte til fjernundervisning eller e-lærning ved læresteder i utlandet.

Forslaget sørger for at det fortsatt skal gis støtte til utdanninger ved noen få læresteder, især i Midtøsten, som er tilknyttet det amerikanske studiesystemet.

² Lånekassens praksis har i stor grad omfattet læresteder som er akkreditert i USA. Undervisningsåret 2004-05 var det for eksempel 2 norske studenter ved *American University* i Beirut og 8 norske studenter ved *American University of Cairo*.

³ Dette vil medføre at studiestøtten ved en rekke institusjoner med godkjenning fra Storbritannia eller andre europeiske land vil falle bort. Mens amerikanske læresteder utenfor USA fortsatt vil kunne kvalifisere til støtte.

Bedre samsvar mellom forskriftene til utdanningsstøtteleven og forskriftene om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler

Forslaget tar utgangspunkt i forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler, kapittel 5, § 5-1 *Generell godkjenning som likestilt med norsk høyere utdanning*, avsnitt 3, som lyder:

Kapittel 5 Godskriving og godkjenning av utdanning fra utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon eller norsk institusjon som ikke går inn under lov om universiteter og høyskoler

§ 5-1 Generell godkjenning som likestilt med norsk høyere utdanning

(3) Ved generell godkjenning av utenlandsk utdanning skal NOKUT påse at utdanningen det søkes godkjenning for, **er akkreditert eller offentlig godkjent som høyere utdanning i det aktuelle land.**

Forslaget tar utgangspunkt i forskriftene om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler.

ANSA ønsker i utgangspunktet at formuleringen i § 5-1 (3) i utdanningsstøtteleven skal ligge til grunn for Lånekassens forskrifter. Samtidig bør man forhindre at forskriftene blir komplisert både for studentene og for saksgangen i Lånekassen. Derfor foreslår ANSA at Lånekassens forskrifter bør være begrenset til *eller i USA*.

Dette sikrer at forskriftene åpner for å gi støtte til utdanning som enten er godkjent i studielandet eller som er akkreditert i USA. Da vil Lånekassen slippe å vurdere utdanninger som er knyttet til læresteder i land som har godkjenningssystemer som bare opererer innenfor nasjonale grenser. Samtidig vil man sikre at noen amerikanske læresteder, især i Midtøsten, hvor det tradisjonelt har vært noen norske studenter, fortsatt vil kvalifisere til studiestøtte.

Oppsummering

Forslaget om å justere Lånekassens forskrifter angående godkjenning vil sikre:

- At Lånekassen ikke kan gi støtte til utdanninger ved læresteder som ikke har offentlig eller tilsvarende godkjenning, eller til fjernundervisning eller e-læring ved læresteder i utlandet.
- At Lånekassen kan gi støtte til utdanninger ved læresteder som enten er akkreditert, har offentlig eller tilsvarende godkjenning i det landet lærestedet er lokalisert
- At Lånekassens forskrifter bedre sammenfaller med Utdannings- og forskningsdepartementets forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning av utenlandsk utdanning⁴
- At Lånekassens forskrifter har hjemmel for å gi støtte til akkrediterte amerikanske læresteder utenfor USA.
- At Lånekassen slipper å vurdere utdanninger som er knyttet til læresteder i land som har godkjenningssystemer som bare opererer innenfor nasjonale grenser.

Kostnadsberegning

Forslaget vil ikke ha budsjettmessige konsekvenser.

Konsekvenser for Lånekassens saksgang:

Forslaget er en innsnevring av dagens gjeldende praksis til utelukkende å gjelde de læresteder som er akkreditert i USA men er lokalisert i et annet land. Lånekassen slipper å vurdere utdanninger som er knyttet til læresteder i land som har godkjenningssystemer som bare opererer innenfor nasjonale grenser. Dette vil forenkle Lånekassens behandlingsprosedyre. Det vil også sikre at forskriftene er tydeligere for studentene.

⁴ Lov om universiteter og høyskoler, som er fastsatt 8. september 2005 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler §§ 1-6 annet ledd, 2-1, 3-1 og 3-4, kapittel 5 som omhandler *godskriving og godkjenning av utenlandsk utdanning*.